

Aarhus Kommune
Rådhuset
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Aarhus den 16. august 2019

Til rette vedkommende

AIDS-Fondet kvitterer for høringsversionen af 'Sundhedspolitik 2020-2024' og takker for muligheden for at bidrage med et høringsvar. AIDS-Fondet er engageret i Danmarks fire største byer og vi ved, at ambitiøse kommunale handlingsplaner på sundheds- og forebyggelsesområdet er afgørende for at skabe reel forandring for dem, der har mest brug for det.

Derfor er AIDS-Fondet som udgangspunkt også positivt indstillet over for Opgaveudvalget om sundhedsfremmes anbefalinger til en sundhedspolitik for Aarhus Kommune. Som sundhedsorganisation med politiske berøringsflader i flere af landets største kommuner er det vores erfaring, at en endelig sundhedspolitik bør være så specifik som muligt og samtidig fokusere mest muligt på de udsatte grupper i samfundet, som har mest brug for opmærksomhed.

AIDS-Fondet har to generelle betragtninger. For det første fortjener Opgaveudvalget ros for at prioritere samarbejde mellem forskellige instanser og aktører såsom mellem almen praksis og kommunale indsatser. Samarbejde på tværs af skel vil være afgørende for en vellykket præventiv indsats. Af samme årsag vil det være fordelagtigt for kommunen i så høj grad som muligt at tænke sociale indsatser og sundhedsindsatser sammen i strategiske, forebyggende indsatser. Silotækning vil i denne forbindelse være dyrt for alle århusianere.

For det andet må vi stille os stærkt uforstående over for det manglende særskilte fokus på LGBT-personers mentale trivsel, når Aarhus Kommunes eget udvalg for mangfoldighed og ligestilling for få måneder siden udkom med en undersøgelse, der viste betydelige trivselsudfordringer for LGBT-personer. Således viste undersøgelsen, at 44 procent af de århusianske LGBT-personer har været udsat for hadforbrydelser eller diskrimination i deres egen by. 69 procent af de unge under 30 er ensomme. Det er overvældende tal, som skriger på handling – og på et særskilt fokus i kommunens nye sundhedspolitik.

Vi ved, at diskrimination er den direkte vej til lukkethed, til ensomhed og til skam. Og fra ensomhed og skam er der en lige linje til dårlige liv med ringe mental og seksuel sundhed. Vejen til et bedre liv for seksuelle minoriteter er afhængigt af et koordinerende, særskilt politisk fokus, som skal prioritere strategiske samarbejder med lokalt engagerede ekspertorganisationer.

Udvalget skal have ros for at have øje for enkelte minoritetsgrupper – herunder mennesker med handicap, men LGBT-personers trivsel og mentale udfordringer bør også have dedikerede ressourcer. En så udsat gruppe, som LGBT-personer er, kan ikke bare dækkes ind under 'alle århusianere', fordi den har nogle langt mere udtalte behov end den brede befolkning. Det kan aflæses tydeligt i kommunens egen undersøgelse af LGBT-personers trivsel – ligesom det kan aflæses i statistikkerne over forsøg på selvmord, hvor denne gruppe er tre gange hyppigere repræsenteret end andre.

Derudover vil AIDS-Fondet gerne mere specifikt knytte følgende kommentarer til Opgaveudvalgets indspil:

Aarhus Kommune
Rådhuset
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

- Anbefaling 12 'Sammen om livsglæde' bør have en særskilt LGBT+-vinkel. Under anbefaling 12 konkluderer udvalget, at der er en sammenhæng mellem mental sundhed og somatisk og psykisk sygdom. En afgrænset minoritet, der lider under netop denne veldokumenterede sammenhæng, er LGBT+-personer. Derfor bør man anbefale kommunen at have et særskilt fokus på inklusion af seksuelle minoriteter allerede i folkeskolen.
- Under afsnittet om 'Mere sundhed for pengene' bør man i langt højere grad prioritere samarbejde med lokale organisationer. Alle danskere er enige om, at vi vil have mest mulig sundhed for pengene – spørgsmålet er bare, hvordan man får det? I Aarhus er AIDS-Fondet tilstede i form af vores Checkpoint med tilbud om test for seksuelt overførte infektioner og rådgivning om seksuel sundhed. Vi har kompetencerne til at løfte en væsentlig byrde fra det etablerede sundhedsvæsens ventelister, hvis kommunen – som på nuværende tidspunkt ikke bidrager til AIDS-Fondets budgetter – etablerer et egentligt strategisk samarbejde med AIDS-Fondets Checkpoint-klinik.

Det er afgørende, at Aarhus som en stor dansk studieby løfter sit forebyggelsesansvar. Vi kan konstatere, at den seksuelle sundhed i særlig grad halter i byerne. Blandt andet viste en undersøgelse omtalt i Politiken den 13. august, at Danmark er det land i Europa, som er næst-hårdest ramt af klamydia. Sexsygdomme som klamydia, gonorré og hiv kan ikke altid reduceres til 'bare' at være sexsygdomme. Dårlig seksuel sundhed kan ofte gemme på svære psykiske udfordringer, der understreger, at infektionen ikke altid er diagnosen – den er symptomet.

AIDS-Fondet er tilstede i Aarhus i form af vores Checkpoint, hvor vi tilbyder både test og rådgivning. Og vi har besluttet os for at udvide det tilbud i 2020 til både at gælde seksuelle minoriteter og alle andre unge mennesker. Vi har valgt at udvide, fordi vi kan se, der er et alvorligt problem. Men vi kan ikke løse det problem alene. Vi har brug for, at kommunen træder til og tager sit ansvar alvorligt.

På vegne af AIDS-Fondet og Checkpoints eksperter inden for seksuel sundhed,

Mange hilsner
Andreas



Direktør i AIDS-Fondet